

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 240

TARRAGONA, DISSABTE, 1.er DE MAIG DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

De cara el 1.er de Maig

El Socors Roig Internacional i la seva obra d'ajut als germans proletaris caiguts en lluita contra el feixisme

El mes de Març de 1934, per primera vegada a Catalunya, deixava d'ésser una organització clandestina el Socors Roig Internacional.

Aleshores treballava amb dificultats de tota mena. No existia altra cosa en quant a organització, que alguns companys escampats per les contrades catalanes, que desenvolupaven una petita tasca d'ajut als perseguits pel feix nacional i internacional.

Ultra això, en aquells temps el S. R. I. era una organització tancada, amb mètodes de treball estrets, que li dificultaven arribar a la gran massa del poble, però ja aleshores procurava atancar-se al Comitè Pro-Presos de la C. N. T. que, a més a més del S. R. I., era l'única organització d'ajut a les víctimes de la reacció.

La reacció havia assolit el Poder i llur política s'orientava envers la provocació a la classe treballadora i les forces democràtiques, per arrabassar-los-hi les llibertats populars. A Catalunya culminà la provocació anulant, el Tribunal de Garanties Constitucionals, la Llei de Conreus aprovada pel nostre Parlament, i això determinà l'aixecament del poble.

Tots coneixeu la repressió soferta a Catalunya, que patiren les forces democràtiques i el proletariat. Les presons s'ompliren de companys i molts tingueren d'emigrar. Fou una victòria momentània de la reacció, que perseguí els obrers i pagesos, elements democràtics i intel·lectuals.

El S. R. I. era feble per a donar ajut a totes les víctimes, però tingué una visió clara de les necessitats del moment i llançà la consigna de crear el Comitè Popular d'Ajut.

Aquest Comitè es constituí per a rebre i distribuir el producte de la solidaritat internacional, i aplegà al seu si la majoria de les organitzacions antifeixistes; però no pogué vèncer les reserves de la C. N. T. i F. A. I., que es quedaren al marge, fent tasca d'ajut mitjançant el Comitè Pro-Presos.

El S. R. I. va fer una aportació inicial de 30.000 pessetes, amb la qual el Comitè Popular d'Ajut pogué començar a atendre les víctimes de la repressió i emprendre una gran campanya Pro Amnistia.

L'èxit fou falaguer, no sols en l'aspecte d'ajut, ans també en el polític. El Comitè posà en contacte forces que fins aleshores mútuament es consideraven adversàries polítiques, i que treballant plegades per alliberar els presos i convençudes de l'eficàcia de la unitat, entraren en relacions per a constituir el Front Popular d'Esquerres i donar la batalla a la reacció.

Conseqüència d'aquest Comitè fou la gran tasca d'ajut als presos i exiliats, la campanya Pro Amnistia i el triomf electoral del 16 de febrer.

Un organisme que tants bons èxits assolí, per manca de visió dels seus components, fou enterrat per tots, considerant-lo innecessari.

Des de feia dies el poble estava a l'aguait del què els militars feixistes intentessin fer, i quan es llançaren en contra la República, la consigna de NO PASSARAN prengué impuls formidable i foren esclafats per les forces populars. Catalunya restà lliure dels botxins i en disposició d'ajudar a l'alliberament dels germans d'Espanya i ràpidament sortiren combatents improvisats cap a Aragó.

Aquest canvi fulminant de la situació política influí el S. R. I. en molts aspectes i es decidí convocar totes les organitzacions invitant-les a unificar-se per a l'ajut. La invitació era amb esperit ampli, amb el propòsit de constituir un Comitè d'Ajut a les víctimes de la sublevació. Totes, menys la C. N. T. i F. A. I., que no acudiren, van creure que era millor ingressar col·lectivament al S. R. I., acceptant càrrecs de responsabilitat, que constituir un nou Comitè.

Les adhesions, malgrat no significuessin l'absoluta unitat en l'ajut, perquè es quedaren fora les organitzacions esmentades, foren un esdeveniment importantíssim pel S. R. I., que assolí grans possibilitats de desenvolupar-se.

Les nostres activitats havíem d'encaminar-les per a ajudar el front d'Aragó. Es difícil consignar tot el que la Secció Catalana portà, perquè molts Comitès locals ho feren pel seu compte i sense informar al Comitè central. De totes maneres podem fer esment de cinc expedicions amb robes, medicaments i estris d'higiene; màquines d'aïllar, sabó, etc., per un valor de més de 250.000 pessetes.

A Catalunya el S. R. I. dona ajut amb queviures, robes, medicaments i diners a millers de refugiats. Podríem exposar moltíssims exemples, de quasi tots els Comitès nostres, que ells sols atenen refugiats, o col·laborant amb els Comitès d'Ajut i Ajuntaments, segons els hi és possible.

El mes de novembre de l'any passat, el feixisme pretenia apoderar-se de Madrid. Si això s'hagués esdevingut la causa antifeixista hauria rebut un cop quasi mortal i l'èxit nostre hauria estat molt difícil. Apoderant-se de la capital d'Espanya, el feixisme pretenia imposar al món un fet consumat que li facilités ésser reconegut com a règim legal.

Amb tots els mitjans calia oposar-se al feixisme, ajudant Madrid en totes les formes. I en aquells moments la Secció Catalana del S. R. I. complí amb el seu deure, frapassant a la capital de la República l'ajut que fins aleshores havia donat als combatents d'Aragó. Llençà la consigna "d'Ajut a Madrid" i tots els Comitès Locals es mobilit-

Primer de Maig

Dia memorable. En aquest dia que ens fa sentir profunda i íntima admiració vers aquells treballadors que varen saber aixecar-se, fer sentir llurs veus amb mires a una millor vida, que era just conquerir-la. I en el Congrés Internacional de Treballadors que celebraren el juliol de l'any 1889, s'acordà celebrar aquesta festa universal del treball, aquesta festa que tanta significació i tan plena de suggestions, d'ardor de lluita, d'entusiasme té avui dia per a nosaltres.

Primer de Maig! Molts ho repetiran com quasi bé una cosa que surt de la nostra inconsciència, sense pensar-ho, sense preguntar-se profundament què vol dir, què representa dintre la història nostra. Primer de Maig! És un crit que sortí de dins d'un poble; és un alerta que vegé els propòsits de tots aquells Estats que sols es preocupaven d'usurpar terres estranyes, d'arribar a ésser els amos, grans potències amb domini total. I precisament contra aquesta ambició desmesurada que portava guerres contínues, conquestes sal-

vatges, s'aixecà el treballador per fer guerra contra guerra, units, lligats pels vincles de llur obra, sense mirar de quina nacionalitat eren. I varen demanar; demanaren que se'ls donés una cosa justa: la jornada de vuit hores.

Recordem a propòsit unes paraules de Pi i Margall: "El Primer de Maig va ésser a Espanya, a Anglaterra, a Bèlgica, dia de grans i imponents manifestacions. Tenien por els governs; s'aixecava l'esperit dels pobles. Es preveia un nou món, quelcom que venia a borrar les fronteres de les nacions, acabar amb la guerra i establir la pau sobre la justícia i el treball. I afegeix: "La guerra no la pot tallar sinó el treball; el concert dels treballadors tots per a no donar llur sang en holocaust de l'ambició i de la superbia. És la guerra per qui la dirigeix i la sosté gorg d'honors i riqueses; per als que treballen el pitjor dels flagells; al treball toca desarmar-la".

Avui dia, aquestes paraules tenen encara potser més actualitat que quan varen ésser escrites. Si:

zaren amb entusiasme. En pocs dies s'assolí omplir 35 camions amb queviures i robes d'abrie, i poc després s'organitzà altra tramesa més important encara, de quinze vagons i deu camions i així successivament.

L'èxit fou tan gran, que fins merescué una felicitació de l'heròic general Miaja al Poble de Catalunya; però el nostre ajut no era prou. Calia més, molt més.

Per aquests motius, per iniciativa del S. R. I. es constituí el Comitè d'Ajut permanent a Madrid, del qual té la presidència, i que rep el producte de la solidaritat del poble de Catalunya, sense distinció de partits o sindicats. Per les notes que publica la premsa es pot veure que Sindicats, Comitès de Fàbriques, Ajuntaments, etc., de les ideologies més diverses, coincideixen en acceptar-lo com l'organisme d'unitat en l'ajut a Madrid que els representa a tots.

Ultra el que hem dit, cal remarcar altres tasques que han de realitzar-se cada dia, com la importantíssima d'educar l'esperit de solidaritat a la reraguarda, especialment per enfortir, per sobre de petiteses i incomprendions, que són producte de l'educació reaccionària, l'ajut i cordialitat nostres pels refugiats, paral·lelament a la que ha de fer-se amb aquests i amb la mateixa fi, i estrènyer els lligams de la reraguarda i avantguarda, donant-nos mútuament el suport que necessitem per a mantenir la lluita contra el feixisme.

Els antifeixistes de tot el món ens ajuden a alliberar-nos i no s'ha popularitzat prou el valor material i moral que té aquest ajut, donat mantes vegades privant-se del propi pa i jugant-se la vida.

Ha de fixar-se al cor de tots els catalans el nom de les persones, de les organitzacions i dels països que en defensa nostra i per a lluitar contra el feixisme han posat la seva intel·ligència, el seu heroisme i la seva solidaritat al servei de la nostra llibertat.

Què menys podem fer nosaltres que lluitar pels seus presos, glorificar les seves víctimes i aplegar-nos contra l'enemic comú?

A. SECALL CORTES

Secretari general del Socors Roig Internacional i Conseller d'Esquerra Republicana de Catalunya a la Ajuntament de Tarragona

JOSEPA SERRA

Partit Socialista Unificat de Catalunya

Perfumeria MICÓ

El millor assortit en perfumeria nacional :: i estrangera ::

RAMBLA 14 D'ABRIL, 62
TARRAGONA

el treballador és el que té en les seves mans i en la seva condició la magna tasca de fer que desapareixi la guerra que d'una manera tan abominable, tan horrosa existeix entre els homes. Per aconseguir això, no ens podem valdre de procediments pacífics, d'una conducta que estigui d'acord amb les nostres idees. Al que provoca la guerra, amb guerra li hem de respondre. A aquell que compta amb un exèrcit disciplinat, fort i potent, amb un altre exèrcit regular, encara més disciplinat i més fort l'hem de vèncer. Estem plenament convençuts de que en la lluita, en les armes, en el valor moral dels combatents s'hi troba la victòria definitiva. I si ara reconeixem de que hem de fer la guerra, sabem també que no la farem servir com ells, els feixistes, per després continuar-la amb d'altres que tenen per mòbils l'egoisme, el desig de domini, l'avarícia, en fi, totes les baixes passions que representen la norma única que guia llurs vides. Nosaltres busquem, pel contrari, fer homes i dones humans, justos i lliures.

Davant això, davant la guerra amb tota la seva cruïda, precisa posar-nos en peu de guerra. I nosaltres, les dones per què no?, per què no anar a formar el nostre exèrcit a la reraguarda?, per què no preparar-nos per a substituir els homes en llurs treballs quan se'n vagin al front?

El dia Primer de Maig és un dia eloqüent, que ens parla amb claretat sobre la gran tasca que ens toca donar-li cos.

Dia del treball! quina diferència la d'aquest any amb els passats! Donem-li major relleu, major vida, major solemnitat; fem-lo més gran, més significatiu, amb la nostra actuació heròica en el treball, que ha de tenir un destí en la guerra avui i en la pau demà.

Mobles CASA LLIMÓS

Sue. de M. BABOT

Mobles de totes classes i a bons preus

Mig Tarragona compra mobles LLIMÓS
i l'altre mig no compra bé.

Joaquim Maurin, 7

TARRAGONA

Sense la República que hauria fet el proletariat?

Primer de Maig de 1937. Primer de Maig de 1886. Xicagó. Llargs anys que la Història ens recorda, es crident pàgines de lluita cercant el proletariat del món la seva lliberació. Noble i legítima aspiració que a dignificar l'home, l'empeny vers la societat justa.

Arreu del món, es celebrarà avui la diada del primer de Maig. Per les vies de les grans urbs desfilaran germans nostres, que llançant a l'aire les seves veus i flamejant les banderes, retransmetran pietós i de respecte als companys caiguts en la lluita, i també retransmetran, plens de belles esperances, l'estel que senyala amb llum fixa la nova societat on els homes amb llibertat i per la llibertat, i amb règim de justícia social ens sentirem germans.

Arreu del món es celebrarà avui la diada del primer de Maig. Festa del Treball. Fita des d'on els homes lliures del món, tot hi tornant la vista a través recordant les conquestes guanyades, escampen la mirada cap a l'esdevenidor, perquè el triomf de llurs ideals ens dongui una vida justa, humana, progressiva, lliure.

Per totes les grans ciutats del món, festes. Manifestacions. Càntics plens d'esperances, de braó i d'optimisme. Onejar les banderes. Alegria. Esbarjo. I a Espanya? I a Catalunya? També nosaltres celebrarem la nostra diada del primer de Maig. Més, aquest any, Catalunya, Espanya tota, serà al món una excepció. No hi haurà manifestacions, ni crits, ni banderes. Catalunya. La nostra terra, Espanya. Està trista. Porta dol-

vint, al commemorar la diada, la gran creuada d'alliberació, que amb dolors i penes íntimes de l'ànima, però amb la decisió del qui defensa una cosa justa, segueix el nostre poble fins a obtenir el triomf.

Primer de Maig de 1937. No celebrem festes. Només commemorem diades reverenciant-les des del fons de la nostra ànima, pel que representen i simbolitzen. Per les nostres ciutats i per les nostres viles, no hi passaran avui, primer de Maig de 1937, manifestacions. No hi veurem onejar banderes sota quins plecs se hi arropleguen els homes lliures. No hi sentirem crits, ni se hi donarà cap "Visca". Catalunya està en guerra. Catalunya està trista. Uns mals patriotes feren armes rebel·larse contra el poder legítim, quina legitimitat té per fonament la lliure voluntat del poble, única font de tota sobirania, i dia tras dia, defensant les nostres llibertats i els nostres drets d'homes i pobles que aspiren a ésser lliures, la sang dels nostres germans rega les terres d'Ibèria, i amb gestes heroïques cauen, per a ésser llavor de la nova Pàtria, batuts per la metralla feixista, els nostres monuments més preuats i les nostres viles, enterrant-hi els cossos sagrats de les nostres mares i infants, quines veus ensorrades en mig de les runes són els crits esgarriats de la Pàtria nova que neix amb dolor.

Catalunya està trista. Les terres d'Ibèria estan de dol. No celebrem avui manifestacions. Però escolta, home lliure de tot el món. No sens el xillar de les nostres fàbriques? No veus les fumeres com llancen castells de fum a l'aire? No veus com el nostre camperol obre les entranyes de la terra, buscant-hi el fruit del seu treball? Tot, és l'harmonia del nostre cant. Treballem. És l'himne que entonem avui, primer de Maig de 1937, ser-

ent, al commemorar la diada, la gran creuada d'alliberació, que amb dolors i penes íntimes de l'ànima, però amb la decisió del qui defensa una cosa justa, segueix el nostre poble fins a obtenir el triomf.

"Transports Collectius", a Tarragona, avisa al públic que a partir del dia primer de Maig quedarà instal·lat el despatx i venda de bitllets de les línies d'òmnibus de viatgers a les oficines de "Transports Collectius", Plaça de Corsini, núm. 2.

país, doncs si així no fos, auny d'ésser un benestar i un progrés seria una pertorbació i un perjudici.

Recordem les paraules d'En Jaurès: "La República sense el proletariat (contingut social diem nosaltres), estaria buida, però el proletariat sense la República es impotent".

R. N. B.

Avui 1.er de Maig

Altres anys els treballadors aprofitaven la commemoració d'aquesta solemne diada com un descans absolut enmig de les tasques quotidianes que tots anaven desenvolupant durant l'any.

Ens sembla encara veure tota classe de carruatges plens de proletaris, plens de treballador, córrer cap a les muntanyes cercant un lloc apropiat a l'esbarjo i al recolliment espiritual per tal de festejar la fita des d'on va començar el redreçament dels explotats en contra dels explotadors de la humanitat. Cares alegres, somriures sincers, energia, força, i una satisfacció absoluta que solament pot donar el contacte amb la natura.

Enguany però tot ha canviat. L'empenta del feix ha estat precisament en contra del nostre poble. Estem en guerra. Una guerra

a mort, sorollosa i portada fins a les darreres conseqüències. I que consti que no lluitem solament en contra de la militarada de Franco i els seus còmplices; lluitem en contra de divisions completes d'estrangers al servei directe de la reacció espanyola. Alemanya i Itàlia d'aquesta realitat en saben moltes... coses!

Una de les realitats d'aquesta guerra és l'exemple heroic del poble basc que aguanta amb braó i voluntat una de les embestides més formidables de l'exèrcit regular d'alemanys i italians. Ajudem Euzkadi, catalans! Vet aci el crit que avui omple tot l'àmbit de Catalunya.

Avui hem de viure un Primer de Maig de cara al treball i a la guerra. Dones i homes ens hem de fer la decisió de treballar d'ací endavant les hores que calgui perquè Catalunya pugui comptar amb una potent indústria de guerra i amb una formidable producció industrial de tota classe. Solament així serà la nostra terra un dels punts més fermes de la República i garantia poderosa de la victòria del poble.

Cal guanyar la guerra companyes, i aquesta guerra amb paraules no es guanya.

El Primer de Maig ha d'ésser la pedra blanca que assenyali la unió de tots els treballadors.

Per un altre Primer de Maig en què el clari de la victòria hagi assenyalat ja l'aixafament del feix a la nostra Pàtria!

MARIA PERELLO

De la Secció Femenina d'Esquerra Republicana de Catalunya.

"Gremi d'H. Cafeters i Similars" de Tarragona.

BONAVENTURA MIRO BOADA Cafè Serrallo, Plaça Sant Pere.
SOBERANAS GERMANS Bar Versailles, Rambla 14 Abril.
JOSEP CARDONA Cafè de Tarragona, Rambla 14 Abril.
JAUME ESCOFET SALVA Bar Miramar, Plaça F. Macià.
BONAVENTURA OLIVE TOMAS Cafè Unió, Rambla P. Iglesias, 19.
JOAN CUSIDO LLAURADO Bar La Joya del Centre, Rambla 14 Abril.
LLUIS JACAS Bar Sport, Rambla 14 Abril.
JOSEP FIGUEROLA Bar París, Rambla 14 Abril.
JOSEP CERDA Bar La Peña, Rambla 14 Abril.
ANDREU I OLIVE Bar Nin i Bar Tarraco, Rambla 14 Abril.
J. SOBERANAS Centre Banca i Borsa, Rambla 14 Abril.
JOAN FONT Cafè Suis, F. Galan, núm. 2.
JOAN PINAS Cafè Moderno, Rebolledo.
F. REBENAQUE Kiosc Marítim, Moll de Costa.
AMBROSI FONS Bar Peninsular, Plaça República.
JOSEP RION BATALLA Bar Pepito, Baixada Peixateria.
VIDUA JOSEP FABREGAS Bar La Pluvial, Baixada Peixateria.
ANTONI ANDREU Bar La Rosa, Av. Ramon i Cajal.
EMILI MONTESINOS Bar Mitja Lluna, Carrer Durruti.
PERE RUCILLO Bar Mediterráneo, Platja Miracle.
JOSEP GATELL Taberna, Plaça Sant Antoni.
JOSEP RAMON Bar-Cafè, Av. Ramon i Cajal, núm. 1.
JOAN HIERRO Bar-Cafè Serrallo, Plaça Sant Pere.
GUILLEM AYMAT Taberna, Baixada Roser.
JESUS PASCUAL Bar Auto, Rambla P. Iglesias, núm. 1.

PERE HUGUET Bar La Palma, Estanislau Figueras.
DOMENEC PEDROL Bar Buenos Aires, Serrallo.
JACINT JEREZ Bar-Cafè, Plaça del Fòrum.
JOAN MASET Bar Maset, Misser Sitges.
JOSEP PLANA Bar Rosales, Rambla P. Iglesias.
JOSEP ESTELLES Casa Comidas, Enfront Estació M. S. A.
ESTEVE DURAN Cafè-Refrescos, Carretera Barcelona.
JOSEP ORTIZ Cafè-Bar, Plaça Fòrum.
LLORENS ANTON Cafè Colón, Apodaca.
SEBASTIA FIGUEROLA Bar Catalunya, Rambla 14 Abril.
JOSEP PUIG Cantina Cuartel, Rambla P. Iglesias.
VIDUA JOSEP BALCELLS Bar Internacional, Plaça República.
RAMON PONS Casa Ramon, Carretera Barcelona.
BALTASAR ANGLES Bar Ideal, Rambla P. Iglesias.
EMILI FIGUEROLA Bar Figuerola, Carrer Talavera.
JOSEP QUERALT Bar Coq d'Or, Fermí Galan.
TECLA SORIANO ROMEU Taberna, Sant Fructuós, 4.
JOSEP FORTUNY Bar Expres, Rambla 14 Abril.
JOSEP SANS Taberna, Plaça Sant Pere.
PAU SALVAT ROSELLO Taberna Casa Rosa, Rebolledo, 13.
MARIA CISTERE GRAU Bar Central, Plaça Corsini.
SALVADO VALLVE PALLARESTaberna, Garcia Hernández.
FELIP MENGIBAR Gran Cafè Europa, Rambla 14 Abril.
J. LLAGOSTERA American Bar, Rambla P. Iglesias.
JOSEP SERRET Bar Blau, Rambla 14 Abril.

Primero de Mayo de 1937

Dia de honda meditación reflexiva

Hace veinte años, cuando era un chiquillo se celebraba el 1.º de Mayo. Ese día no trabajaba nadie, y conseguirlo era tarea no muy fácil.

Se organizaban veladas teatrales, mítines, conferencias, manifestaciones. Todo ello con emoción, con espiritualidad, con un sentido del futuro, lleno de bellas perspectivas humanas.

De todas partes salían equipos de oradores que distribuidos, llevaban a la ciudad y al campo la voz de la justicia social, fuerte y rotunda anhelante de un mañana mejor.

Había de todo entre nuestros abnegados camaradas; pero abundaban ya los hombres inteligentes y bien preparados. Los maestros del porvenir. Algunos de ellos con cargos de la máxima responsabilidad en estos momentos.

Un año vi al maestro. Hablaron algunos camaradas que lo hicieron bien: pero el auditorio estaba pendiente de lo que dijera "El Abuelo". Recuerdo emocionado aquel acto. El hombre de la barba blanca con una mirada serena y penetrante parecía propiamente un personaje bíblico. Sus primeras palabras me produjeron un interno escalofrío. Quien hablaba era un apóstol: San Pablo Iglesias. Su oración no fué un discurso de mitin. Fué una lección de ciencia social y política. Quien tenía tan excepcionales dotes de maestro. Forzosamente tenía que dejar buenos discípulos. Quien trabajó con tanto ahínco haciendo de sembrador, es natural que dejara a unos descendientes una magnífica herencia: La Unión General de Trabajadores y el Partido Socialista Obrero Español. Estos organismos, hijos de su inteligencia, son, desde hace tiempo, los dos polos, sobre los que gira la vida social y política de nuestro país. Viva el maestro!

Hoy es 1.º de mayo. Pero este primero de mayo es completamente distinto de cuantos le han precedido. El de este año es el del sacrificio y la reflexión.

Siempre fui partidario de que en esta fecha histórica, nos preocupáramos de examinar nuestros actos y rectificar lo pernicioso. En el día de hoy, esto lo juzgo imprescindible. Veamos por qué.

Vivimos una guerra de lo más cruel y exterminadora que la historia registra. Pero mucha gente y muchos camaradas, ni viven ni comprenden la guerra y el resultado de esta inconsciencia — no quiero calificarlo de maldad — es catastrófico. Por esta causa tenemos un frente de guerra sin organización, sin técnica ni disciplina. Ejército que ofrece estas características, no es un ejército, no lo puede ser. Será a lo sumo, partidas de hombres armados, más o menos numerosas; pero nunca, nunca, un ejército eficiente. La falta de organización y disciplina, sentida o impuesta, ya la sentiremos. Mejor dicho ya la sentimos, pero cada día con mayor intensidad.

Se habla de la revolución, como cosa consustancial con la guerra. Yo en cambio considero que es lo más incongruente. La guerra ha tenido como causa, el mantenimiento de unos privilegios. Si quien la provocó la pierde, en esta pérdida lleva implícita, la pérdida de todo lo que se quería conservar. Es decir, que nosotros, ganando la guerra, nos encontraremos de hecho, triunfante la revolución.

Lo que ocurre camaradas, es que cada uno entiende la revolución a su forma. Hay quien hace la revolución en beneficio de la sociedad, y hay quien la hace en su exclusivo provecho. Nosotros los hombres de la U. G. T. y del Partido Socialista somos de los primeros.

Se ha dicho, que no hay que llamarse colectivistas, si no que hay que serlo. Y nosotros contestamos que lo somos cien por cien.

Es colectivismo abandonar una vivienda modesta y tomar posesión de otra lujosa y amueblada?

Es colectivismo apoderarse de las gallinas de los payeses para farselas comiendo el Comité?

Lo es por ventura apoderarse de una industria, y una vez gastada la existencia en la cuenta corriente, ir a pedir dinero a la Generalidad, o a sacarlo pistola en mano de dónde lo haya?

Nosotros, los discípulos del venerable Pablo Iglesias, entendemos las colectivizaciones de otra forma, y como para muestra basta un botón, ahí está "La Pineda", colectivizada, que la brindamos como ejemplo a quien quiera tomar nota de lo que pueda interesarle, sobre todo, en lo que afecta a la ADMINISTRACION.

Y para terminar, diremos: Cuando hablamos a los trabajadores, es por que estamos dispuestos a colectivizar lo nuestro.

No ocurra como el campesino del cuento, que consentía en repartir las vacas, los caballos, las tierras etc., y al llegar al reparto de las gallinas, montó en cólera y dijo sentencioso: Por aquí si que no paso.

Extrañados los "repartidores", le preguntaron: ¿Cómo es que consientes el reparto de las vacas, los caballos y las tierras, y no accedes al reparto de las gallinas?

Muy sencillo, contestó el campesino: Por que no tengo vacas, ni caballos, ni tierras, pero gallinas, tengo cuatro.

JOSE CATALAN

Secretario general de la Unión General de Trabajadores

Anunciar a "LLIBERTAT" es asegurar la marcha económica de l'establiment!

• NOVELATS • en tota classe de gèneres

Casa MALÉ

Portalet, 8 :-: TARRAGONA

ESTAT CATALA en el primer de Maig

L'hora actual amb les realitats apressants i ineludibles de cada dia amb la vista feta a problemes d'ordre general i internacional, ens fan oblidar els problemes que afecten més íntimament, més pregonament l'entranya viva del nostre cos ètnic, nacional i social.

La Catalunya d'avui, la Catalunya conscient d'avui, ha pres part en la guerra contra el feixisme no pas com a província sinó com a nació.

La data del 19 de juliol si marca un terme final d'un règim societatari d'injustícia secular, assenyalant l'enfonsament definitiu també d'un sistema imperialista opressor secular dels pobles, negació de la llibertat i de l'autodeterminació a què tenen dret les col·lectivitats nacionals.

El 19 de juliol és la data final del capitalisme explotador dels individus, dels obrers dels homes sotmesos a un règim que considerava l'home com un simple instrument de producció al servei del potentat. El 19 de juliol per a nosaltres obrers nacionalistes i catalans és la data final de l'imperialisme opressor del poble, de la nació, de la pàtria natural sotmesa a la tutela de l'estat que li era estrany perquè no essent el propi no responia a la seva manera d'ésser.

Una data memorable que tanca tot un cicle d'opressió i d'ignomínia, amb dues concrecions ben clares i definides: alliberació social i alliberació nacional. És així com "Estat Català" ha interpretat la profunda significació del 19 de juliol, establint un paral·lisme complementari entre l'emancipació de l'obrer en tant que com a home té els seus drets inalienables i l'emancipació nacional del nostre poble que com a col·lectivitat ètnica, té els seus drets irrenunciables.

Són i han estat sempre aquestes dues fites cardinals que han informat el programa d'Estat Català d'ençà de la seva fundació, i que avui Primer de Maig, data memorable, la repeteix als obrers catalans i als obrers de tot el món.

Recordem quan Catalunya sofria el règim despòtic del Directori i estava sotmesa en el silenci forçós sota l'opressió de l'espasa d'aquell Duc d'Olivares de mala memòria, fou "Estat Català" la única veu protestària, la única veu rebel que es dreçà digna i enèrgica contra aquell estat injust de coses, vergonya i oprobí del nostre poble. Recordem que fou llavors que la uni-

ca veu d'un profund sentit obrerista era propulsada per les masses que vibraven al redós de l'ombra augusta de Francesc Macià. Recordem que en aquells anys en què el proletariat català i peninsular no tenia encara consciència de la seva missió a complir, era "Estat Català" que treballava, organitzava i no regatejava ni esforços ni sacrificis per a desvetllar la consciència dels catalans i dels treballadors. Recordem que en els bons de l'emprèstic Pau Claris hi havia grava- des aquestes paraules: "Per la dignitat del proletariat". Pel millorament social" que junt amb la consigna de "Per la República Catalana", articulaven el dens programa d'"Estat Català" de cara a les dues realitats indiscutibles; el problema nacional i el problema social.

Es per tota aquesta trajectòria rectilínia consagrada per anys de lluita, que "Estat Català" referma amb una divisa indeclinable, irrenunciable, allò que tothora ha informat l'essència bàsica i ha estat l'eix fonamental de la seva ideologia: L'alliberació de Catalunya i l'emancipació del proletariat.

"Estat Català" ha dit mantegades vegades que si la revolució actual no porta el segell de catalanitat, hom va per camins tortuosos i equivocats que menaran indefectiblement al fracàs.

Homes lliures en els pobles lliures. Aquesta és la forma programàtica que encloï una idealitat irrenunciable. Homes lliures! Pobles lliures! Doble ideal que encarna el dret immanent, el dret perennal, etern, de la humanitat en marxa a través de segles en la seva lluita per la llibertat.

L'hora actual reclama de tots els catalans la unitat més fraternal, la conjunció necessària, el comú es-

forç per a superar els moments difícils, però terriblement decisius per al proletariat català i per la llibertat de Catalunya.

"Estat Català" en el seu programa oficial de dignitat del treball té damunt unes bases d'igualtat de drets i de deures.

La nova societat catalana, sota el signe de la llibertat de Catalunya, obeeix l'explotació de l'home per l'home i d'una manera total els privilegis. Una societat justa i digna, en què l'home no es lucrí amb la seva d'altres homes.

"Estat Català" és un partit eminentment revolucionari. Propugna per la Revolució, la que el Poble vol, amb prou responsabilitat, amb prou seny i amb prou orientació demana.

Una Revolució profunda, constructiva, que afronti totes les possibilitats econòmiques del moment. Una Revolució portada per catalans que no mixtifiqueïn l'esperit de la pauta nacional del que espera ésser en el futur.

Sempre al compàs de la Revolució Social, la Revolució nacional. Perquè no triomfarà, no pot triomfar la Revolució Social si no és nacional. No triomfarà la revolució nacional si no és social.

Es amb una visió global dels problemes de l'hora present que "Estat Català" segueix la seva ruta, pensant en Catalunya, i per Catalunya.

Es amb aquests postulats irrenunciables permanents de justícia humana que "Estat Català" en direcció rectilínia marxa cap endavant, pensant en el present i en el futur de Catalunya, lluitant incansablement per la nostra independència nacional, per l'emancipació del proletariat i per l'alliberació de les nacionalitats oprimides de tot el món.

"Estat Català" en aquest Primer de Maig recorda als treballadors catalans, als treballadors de tot el món, que sense una unió ben estreta no és possible esclafar el feixisme.

Unir-nos tots per la victòria!

P. ESTEVE i PORTA
d' "Estat Català"

Màquines d'escriure i calcular

Especialitat en mobles

per a oficina

Taller de Reparacions

SALVADOR FORCADELL

UNIO, 9

Telèfon 1025 TARRAGONA

Restaurant "MIRAMAR"

Servei a la carta

Habitacions amb tot
confort i bany

Plaça President Macià, 5

Telèf. 1821 TARRAGONA

Política internacional

La diada d'avui

Si hem de creure les notícies que ens vénen de fora, el viatge de Goering a Roma per tal de conferenciar amb Mussolini, ha tingut com a principal motiu: fixar l'orientació a seguir, per part d'Alemanya i Itàlia respecte als esdeveniments espanyols.

Hom diu que, la intervenció feixista en la nostra guerra passa el que anomenem un moment decisiu. Les dues potències posades sota la fèrula del "duce" i de Hitler, han fet, en ajuda del seu aprenentet Franco, esforços i s'han compromès en una situació que reclama per part dels dos governs la màxima atenció.

Estan Alemanya i Itàlia disposades a arribar fins al cap devall per tal de què el feixisme espanyol triomfi en aquesta guerra incrua que s'està fent?

S'ha parlat novament d'un arranjament en el conflicte espanyol, per mitjà d'una intervenció amistosa feta des de l'estranger. Recordem que ja és la segona volta, que l'ombra de l'abraçada de Vergara passa per damunt del dolor i de la tragèdia del poble espanyol doblement agredit: per la traïció dels seus militars i per la traïció dels Estats intervencionistes a desgrat del pacte de no ingerència. I es diu que en aquesta conversa sostinguda a Roma s'ha arribat a un acord: la sort de la guerra a Espanya es juga al front d'Euzkadi, i, especulant amb els èxits que pensa assolir l'Estat Major alemany al Nord d'Espanya, proposar seguidament la intervenció estrangera.

Si aquestes informacions fossin certes, caldria recordar que els dictadors, acostumats a imposar la seva voluntat o el que ells creuen l'interès de l'Estat, sovint es descuiden d'un factor importantíssim: la consciència humana, el sentiment de justícia, la dignitat dels homes i dels pobles, coses que les dictadures no solen conèixer.

Els feixistes espanyols, i amb ells els seus aliats, no han tingut esment d'aquests factors de tota lluita. Es una força que no es veu en els camps de batalla, però hom sap que les guerres no les guanyen sols amb armaments.

Han fet massa crims esmerçant una crueltat inútil que els ha qualificat davant la consciència de tot el món civilitzat. Madrid, Durango i ara Güernica es drecen com una acusació contra els homes que encimbellats en el propi orgull no han escatit si la finalitat de la seva lluita era justa i si el procediment era humà. I, avui, la consciència civilitzada es redrega, com una acusació, contra els traïdors que han omplert Espanya de dolor i desolació.

La diada d'avui, Primer de Maig, té una significació per a nosaltres, lleials a la República, que ens omplena d'esperança. Avui les masses de tot el món, es manifestaran en un magnífic esperit de solidaritat amb el nostre país. Podran els governs llurs mantenir-se en les posicions adaptades d'estricta neutralitat o de intervenció vergonyosa, però el veritable poble, que treballa i sofreix, que espera i anhela una nova justícia més equitativa i més humana, el poble que no sap de combinacions diplomàtiques, però que té un ideal de germanor i llibertat per a tota la raça humana, avui, desfilars pels carrers, es reunirà en mitings, o, simplement, en els països dominats pel feixisme en el més pregon de la seva ànima, amb tota la força de llur simpatia i ajut moral, estarà al costat de l'Espanya lleial i de l'Espanya republicana.

A. G. i P.

Les darreres novetats en Calçats i Bosses color per a Camp i Platja Sandàlies de Goma i Articles per a Bany :

Valentí Agustí Mayolas

Apodaca, 5 TARRAGONA

El Colmado Miserachs té l'exclusiva de venda a Tarragona del VI que expendeix en garrafes precintades de 4 i 8 litres del Sindicat Agrícola de Vilaseca.

Servei a domicili

Apodaca, 5 :-: Tel. 1473 TARRAGONA

Un primer de Maig de guerra

Fa nou mesos que el poble espanyol sosté una guerra a mort contra el feixisme internacional.

Moltes són les experiències que aquesta guerra ens ha donat, i malauradament hem vist que no totes han estat aprofitades per tal d'anar ràpidament a la consecució del triomf.

Aquest Primer de Maig, data històrica en la qual els explotats es manifesten arreu del món en contra de l'adogallament i explotació del capitalisme, té avui al nostre país característiques especialíssimes.

Amb aquest Primer de Maig de guerra, el proletariat que lluita per la independència de la nostra pàtria, intensificarà, els seus esforços. Als camps de lluita, a les trinxeres, als parapets, els heroics

soldats de l'exèrcit popular lluitaran amb més coratge si hi cap, com a homenatge dels antifeixistes d'Espanya a aquells que com el camarada Taelmann sofreixen a les ergastules i presons i als camps de concentració del feixisme internacional.

A les fàbriques el ritme accelerat de les màquines, el treball intensiu, la producció elevada al màxim, serà com una ofrena dels combatents de reraguarda als germans que donen la sang i la vida a les trinxeres. Al camp dels antics forçats del "agro", els camperols lluitaran ara del vergàs caciquil i de l'egoisme criminal del gran terratinent agafaren amb orgull l'eina de treball i damunt la terra alliberada hi posaran una activitat intensa per tal de fer-la més productiva.

Entresols Valencia

:: Saldos i Novetats ::
Ocasions permanents
en sedes, llanes, cotons,
:: gèneres de punt. ::

Apodaca, 11, entresol :: TARRAGONA

RAPIDA

Primer de Maig! Festa del Treball?

Era ja tradicional a totes les terres ibèriques la celebració de la diada del 1. de Maig. Tots els obrers l'esperàvem amb vertader goig, amb sentida delectança, amb fricció.

Després del miting obligat, oh es propugnava per les reivindicacions no assolides encara, les famílies obreres passaven el dia al camp, fruit de tots els encisos amb què la mare Naturalesa ens obsequia en aquesta temporada de l'any, respirant a ple pulmó els aires sans de les montanyes rodejades dels seus i sentint-se acompanyat dels seus germans de classe.

Això era arribar.

Avui... una guerra incivil, una guerra criminal, iniciada pels enemics eterns de les classes productores, secundada pel feixisme internacional que ha llançat sobre els nostres camps una allau de soldats pretorians àvids de coratge, que es rabegen en la sang dels habitants de les poblacions civils, avui el proletariat ibèric no pot commemorar la Festa del Treball, no pot celebrar la diada del Primer de Maig. Els uns al front i els altres a la reraguarda tenen prou feina a desfer-se dels invasors de fora i dels assassins de dins.

I, per si no n'hi hagués prou amb aquest fet, com voldríeu vosaltres que celebrés el Primer de Maig el pagès català, amo d'un petit troc de terra o d'un bosc de muntanya, amb el que difícilment subvenia a les necessitats dels seus, — i encara procurava d'estalviar — que ha estat desposseït del troc per collectivització obligada?

Com ha de commemorar la diada d'avui l'obrer que, acumulant privacions ha pogut, a les seves velleses, adquirir una modesta fin-

ca urbana, de les rendes de la qual vivia, si es troba vell i sense casa?

Com ha de celebrar el Primer de Maig el soldat del front que sap que mentres ell lluita i ofereix la vida per la llibertat i per la dignitat de tots, uns altres fan servir els fusells de la reraguarda per a segurar la vida dels companys que més s'han significat en la brega pel millorament de tota la classe treballadora?

Com han de celebrar els obrers tots, la Festa del Treball si veuen que hi ha un govern constituït i que aquest govern no pot enfrontar-se amb els perills, ni resoldre els conflictes, ni fer complir les seves disposicions, ni — dit en una sola paraula — governar?

Acabem-ho, tot això. Esmenem els nostres errors i fem que el dia d'avui s'assenyali per la vertadera unitat de tots i per l'estricta compliment de totes les ordres d'un Govern que governi en un poble disposat a creure.

Aquesta serà la millor manera de commemorar la Festa del Treball.

Treballem, doncs, per ella i treballarem pel benestar de tots.

JONNY WALKER

Cafè de Tarragona

Rambla 14 d'Abril, 51

Telèfon 1730

Sastreria Gasulla

Rambla 14 d'abril, 47 :-: Telèfon, 1739

Tarragona

CONYAC CATALA

VERMUT MONOPOL

NOTES INFORMATIVES

Esquerra Republicana de Catalunya - Francesc Pi i Margall

El redactor en cap de "LLIBERTAT", president del Centre d'Esquerra Republicana de Catalunya "Francesc Pi i Margall" de Tarragona:

En l'Assemblea general extraordinària celebrada abans d'ahir pel Centre d'Esquerra Republicana de Catalunya "Francesc Pi i Margall" de la nostra ciutat, fou elegit per aclamació president de l'entitat el nostre redactor en cap, Francesc Adell i Ferrer; per als altres càrrecs de la Junta de Govern foren designats els companys Jaume Castelló, Antoni González, Benet Sardà, Manuel Ripoll, Salvador Maset, Leopold Riola, Bernabé Bernabé, Amarant Vives, Frederic Gay, Antoni Giménez Manzanera, Josep Mateu i Magí Bordas.

En la pròpia assemblea fou nomenat el company Josep Cortina per a cobrir la vacant de regidor que deixà el nostre volgut ex-director Josep Recasens i Jordà, en incorporar-se a les files de l'Exèrcit Popular.

"LLIBERTAT" s'honora amb la distinció de què ha estat objecte el seu redactor en cap, del qual, en l'exercici del seu nou càrrec, pot esperar-se — i nosaltres que convivim quotidianament amb ell, i sabem els seus mèrits i condicions, ho podem assegurar — una gestió fructífera a benefici del Partit i dels interessos de Catalunya i la República.

Perfumeria i Perruqueria

per a senyores

● JOAN ●

Rambla 14 d'Abril, 43
TARRAGONA

TRIBUNAL POPULAR

Ahir, a la Sala de l'Audiència es veié la causa seguida contra Josep Torrents Ivern, per suposades activitats feixistes, actua de fiscal Ramon Vaquer i de defensor un germà del processat, nomenat Joaquim.

El Tribunal estava compost pel president Pere Espuche i els companys Pantoja, Vega, Cortat, Batista, Marrugat, Flores, Safón i Forés.

El secretari llegí el sumari en el qual el fiscal sollicitava per al processat la pena d'un any i mig de reclusió.

Després de declarar tots els testimonis de càrrecs i de la defensa, que foren favorables al processat, el fiscal retirà l'acusació.

Reunit el Tribunal per a deliberar acorda absoldre lliurement al processat.

"FROTIN"

Líquid per a netejar metalls

"MUNDIAL"

Crema per a tota classe

de calça

ho trobareu a la casa

ALBIACH

R. i Cajal, 66 Tel. 1333

TARRAGONA

VERMUT MONOPOL

CONYAC CATALA

CONFERENCIES RADIOFONIQUES

Avui, dissabte, a un quart de dues, el company Angel Pérez i Ripoll, capità de l'Exèrcit Popular, parlarà des del micròfon de "Ràdio Tarragona", amb el tema "Impressions del poble vers l'Exèrcit Popular".

Diumenge, a les dues, i des del mateix micròfon de l'Emissora local, el Dr. Royo Lloris donarà una altra interessant conferència, amb el tema: "Todo por el niño y para el niño".

PERRUQUERIA AMERICANA

(PER A SENYORES)

Durruti, 3 (Unión)

Telèf. n 1029

S'avisar als companys que pertanyen al "Sindicat de Carbons Vegetals de Tarragona" (U. G. T.), l'obligació que tenen d'abonar un dia de jornal corresponent al dia 14 d'abril, destinats als Hospitals de Sang. — La Junta.

RELOTGERIA

DE

P. ANGLÉS

Venda de tota classe de rellotges al comptat i a terminis

Secció compostures rellotgeria i joieria

UNIO, 50 TARRAGONA

CONSELL DEL TRANSPORT DELEGACIO DE TARRAGONA

AVIS

El Consell del Transport de la Conselleria de Serveis Públics, fa present a tots els llocs oficials, organitzacions i indústries que tinguin al seu servei vehicles, que tots els seus conductors han de portar la tarja de conducció que els hi ha estat lliurada junt amb la Guia de Circulació. Remarcant que la tarja esmentada ha de confrontar amb el vehicle que condueixi. En cas contrari, serà requiriat el vehicle, no admetent cap reclamació.

Tarragona, 1.er de maig 1937. — El delegat, Josep Pena.

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

SANTAELLA

Joies - Rellotges

Compostures garantitzades

Unió, 3

Hispano Olivetti E. C.

= Fàbrica nacional de màquines d'escriure =

AGENCIA DE TARRAGONA:

Rambla 14 d'Abril, 52, 1.er

Telèfon 1496

Servei d'Informació de la Comissaria de Premsa de la Generalitat

(Per telèfon a les 20'30)

Desde la Generalitat

El President de la Generalitat ha conversat amb els periodistes i els ha dit que ahir a la nit no els va rebre, puix creia que la nota facilitada pel Consell era suficient i afegí: ara sols he de lamentar el fet que la perspectiva d'uns fusells que tanta falta fan al front vingués a pertorbar la marxa de les decisions del Consell. Em felicito que aquesta perspectiva hagi desaparegut i que s'hagi tornat a la normalitat sense que el Govern hagi hagut de posar en joc els recursos amb què compta.

El Consell anirà estudiant els problemes pendents i rebutjarà tota coacció o aparença de coacció.

El senyor Company s'ha referit a les bones notícies que vénen de la guerra i en aquest moment ha entrat al despatx seu el delegat d'Euzkadi a Catalunya, senyor Araitiorantena, que anava a com-

plimentar al senyor Companys. El delegat base ha abraçat al President el qual li ha fet present la protesta de Catalunya pels bàrbars atemptats de què es víctima Euzkadi.

El delegat ha fet constar l'agraïment que el seu poble sent per Catalunya i la seva més completa confiança amb la victòria.

El senyor Companys ha respost dient: ja veieu que es necessari acabar amb els problemes de la reraguarda i dedicar tota l'atenció a la guerra, i ha acabat dient que ja hi havien hagut prou pertorbacions i era hora d'establir-se definitivament la unió antifeixista.

Després d'aquestes paraules els senyors Companys i Araitiorantena s'han acomiadat dels reporters i han celebrat una extensa conferència al despatx del President.

Declaracions del Conseller de Seguretat interior

El Conseller de Seguretat Interior ha rebut als periodistes i els ha dit: durant la nit passada he estat amb contacte directe amb tots els indrets de Catalunya, i he pogut constatar que les ordres del Govern han estat en general acatades.

He de dir que salvant petits incidents l'ordre fou efectiu. Continuarà l'acció en aquest mateix sentit i no dubto farem possible una reraguarda que assoleixi el triomf definitiu. Joestic disposat amb tota energia i serenitat que sigui així.

Front d'Aragó

Comunicat oficial del matí

Sector Divisió núm. 29. — L'artilleria enemiga de l'Ermita de Sant Jordi bombardeja intensament les nostres posicions al riu Isuela, sense produir baixes.

Sector Divisió núm. 27. — S'han passat a les nostres files dos soldats d'artilleria.

Sector Divisió núm. 26. — Foc d'artilleria enemiga sobre les nostres posicions. Les nostres bateries han contestat l'atac, fent emmudir a l'enemic.

Diversos aparells enemics han llençat bombes sobre les nostres posicions del "Monte Oscuro" sense conseqüències.

Sector Divisió núm. 25. — Les nostres bateries han efectuat concentracions de foc sobre nuclis enemics situats a l'Ermita Del Pueyo i properes a Belchite.

S'ha passat al nostre rengle un requetè amb armament.

L'aviació republicana, a les 19'45 hores d'ahir bombardejà Quinto i Ermita de Bonastre, llençant quatre bombes de 70 quilos i 12 de 12 quilos.

A les 22'30, els nostres aparells

VERMUT MONOPOL

CONYAC CATALA

de Santa Quitèria amb 14 bombes de 70 quilos.

Tots aquests serveis els ha efectuat l'aviació republicana, sense conseqüències per la nostra part.

Comunicat oficial de la nit

Les notícies rebudes fins a les 19 hores de tots els sectors del front no acusen novetats remarcables.

Front del Nord

Bilbao. — La situació general dels fronts en aquest sector ha millorat notablement. La nostra aviació reforçada amb nombroses unitats, arribades avui, ha començat a actuar amb l'encert acostumat. L'empenta dels feixistes pot considerar-se detinguda. Les forces republicanes contraataquen en alguns punts i tot permet creure que, una vegada més, els mercenaris del feixisme han vist defraudats llurs projectes.

Front del Centre

Continua en general la tranquil·litat a tots els sectors del front del Centre. Als propers a Madrid l'acció de la nostra aviació sembla que ha fet callar els canons rebels.

Les bateries republicanes canonejaren a l'enemic a la carretera de La Corunya, província d'Avila i Nord de Guadalajara.

Continua la nostra pressió a Santa Maria de La Alameda i Robledo de Chavela. Aquest matí l'ala dreta del nostre exercit es llençà a un violent atac sobre una extensa zona en que l'enemic tenia els parapets molt desguarnits i ha obligats a aquest a refugiar-se a segona línia.

Comunicat oficial del Ministeri de la Guerra

Exèrcit del Centre. — Sense novetat en tots els sectors d'aquest front.

L'artilleria facciosa ha continuat disparant sobre la població de Madrid, causant danys i víctimes.

Agrupació de Cuenca. — Un intent d'atac enemic ha estat rebutjat per les forces republicanes, causant a l'enemic 30 morts i nombrosos ferits.

Agrupació de Terol. — Pel front Sud d'aquest exercit hi hagué lleuger canoneig.

Exèrcit de l'Est. — Pel front d'Osca intens foc de fusell.

S'han passat diversos soldats als nostres rengles.

Exèrcit del Nord. — Euzkadi: Pel front de Guipúscoa ha continuat durant la jornada la intensa pressió enemiga que ha estat contrarestatada per les nostres forces amb el major coratge.

L'aviació facciosa ha continuat

MAQUINES D'ESCRIURE

Reparacions - Accesoris

J. MARCA RIBAS

ofereix el seu nou domicili

DURRUTI, 17, entresol :: Telèf. 1882

on queda instal·lat des d'avui el taller i despatx

Fonda del Teatre

Rambla Pau Iglesias, 16 :: Te'èfon, 1628
TARRAGONA

els seus criminals bombardeigs sen se perseguir objectius militars.

Astúries: A Oviedo ha estat disolta una concentració enemiga, causant-li bastantes baixes vistes. S'han passat a les nostres línies, un caporal i dos soldats amb armament.

Dels demés fronts no hi han notícies dignes de menció.

VERMUT MONOPOL
CONYAC CATALA

Laboratori Ràdio-Elèctric BOVÉ

us facilita el número premiat ahir en el sorteig dels ceses:

352

Per reparacions de tota classe d'aparells de ràdio, recordeu sempre Bové, Baixada Misericòrdia, telèfons 1267 i 1668

Ingrés al Magisteri

Assegureu l'èxit

Acadèmia ROIG

Colom, 24

Secció Esportiva

Gran festival esportiu

DIA PRIMER DE MAIG

Al camp d'Espors de l'Avinguda de Catalunya i a profit de l'heròic Batalló Tarraco, que defensa les nostres llibertats i la independència d'Espanya a terres madrilenyes, tindran lloc el següents actes:

Tarda, a dos quarts de quatre: Partit de Basquet-ball, entre el Requesta i una forta selecció local.

A dos quarts de cinc: Partit de futbol entre el Segon Regiment d'Infanteria i el Casal d'Esports tarragoní.

Nota. — Capitanearà l'equip militar de Basquet-ball el formidable

ble internacional i actual titular de l'equip d'Espanya, company Coll.

Durant la mitja part, els atletes d'aquest Regiment, Serrahima (campió d'Espanya), i Obón, ex-campió d'Espanya també, junt amb altres elements de reconeguda vàlua, efectuaran algunes proves i exhibicions.

Tirà el kik-off el company Francesc Rovira, pertanyent al Batalló "Tarraco", arribat recentment ferit del front de Madrid.

Preu d'entrada, una pesseta.

Tarragonins! Per patriotisme assistiu a l'acte, els lluitadors del Batalló "Tarraco" os ho agrairan.

Ingrés al Magisteri

Assegureu l'èxit

Acadèmia ROIG

Colom, 24

FUTBOL

CAMPIONAT LOCAL AMATEUR

"Penya Pren el pel"-"Vinagrillo's"

Heus ací un partit força interessant que serà jugat demà a la tarda, corresponent al Campionat Amateur que s'està celebrant actualment.

El matx com hem dit abans, es presenta molt igualat i pronosticar sobre el futur guanyador es un xic difícil. Sembla però que els "bar-

bers" afeitaran en "sec" a la seva futura víctima que serà els "vinagrillo's" o descendents del ram de "l'aiguardent".

CAMPIONAT INFANTIL

Corresponent al Campionat infantil, demà al matí es jugarà un encontre entre l'Atlètic Serrallenc i la Casa d'Assistència Social.

Creiem que el guanyador serà l'equip de la "Beneficència".

Ingrés al Magisteri

Assegureu l'èxit

Acadèmia ROIG

Colom, 24

Casal d'Esports (Amateur) - "Penya Arrós-Fideus" en un partit d'homenatge i benefici al jugador del primer equip, Albert Leandro

Diumenge al matí es celebrarà al camp de l'Avinguda de Catalunya un interessant partit de futbol entre els primers equips del Casal d'Esports (Amateur) i de la "Penya Arrós-Fideus", en homenatge i benefici del brau jugador de l'equip esmentat en primer terme, Albert Leandro, convalescent de l'accident ciclista ocorregut deu fer dues setmanes.

Donada la rivalitat existent en ambdós equips i per ésser un benefici al jugador Leandro que des de fa algunes temporades ve actuant en els rengles de l'equip de la nostra ciutat, es de creure que seran moltes les persones que assistiran a l'esmentat encontre.

La composició d'ambdós equips serà la següent:

Casal d'Esports (Amateur). — Telesforo, Aleu, Domingo, Rossell, Sorines, Aiguadé, Salvat, Pérez,

Rovira, Mateu i Benjamin.

"Penya Arrós-Fideus". — Arleta, Inglés, Camps, Torné I, Torné II, Vinyeta, Fàbregues, Serrano, Sánchez, Garreta, Maluenda i Llodachs.

Com pot veure's, en el Casal hi juga Sorines de mig-centre, i en l'Arrós-Fideus hi debuta el davanter-centre Garreta.

CICLISME

Una cursa contra el Rellojge a la nostra ciutat

Diumenge es celebrarà a la nostra ciutat una interessant cursa organitzada per la Unió Ciclista William Tarin del Casal d'Esports contra el rellotge.

El recorregut serà el següent: Sortida del Casal d'Esports, Altafulla, Torredembarra, Arc de Barà i retorn. L'esmentada cursa es exclusivament per als socis de l'esmentada entitat.

Cada dos minuts serà donada la sortida als corredors des de la carretera de Barcelona, enfront del Garatge Panadés. Fins al lloc de sortida els inscrits a la cursa aniran neutralitzats, sortint aquests de l'estatge del Casal d'Esports.

L'hora de la sortida està anunciada per a les deu del matí, recomanant-se als corredors de la prova social de la cursa celebrada el passat dia 21 de març a profit del Socors Roig Internacional que siguin puntuals a l'hora de la sortida.

Tots els corredors que desitgin prendre part en aquesta cursa contra el rellotge, són pregats de passar de 6 a 7 de la tarda pel Casal d'Esports per tal de rebre instruccions i formalitzar llur inscripció.

A les nou es farà la sortida per l'ordre de sortida en aquest local, essent indispensable l'assistència de tots els corredors que hi prenguin part.

Es de creure que aquesta cursa contra el rellotge assolirà un esclatant èxit per fer molts anys que no s'ha vist a la nostra ciutat.

Casa de camp

Convé llogar, no importaria estar com a rellogat preferència port nuntanya.

Raó: Escriu "LLIBERTAT" a inicials A. S., 14 d'Abril, 62.

Sugrañes, Impressor. — Tarragona

Taller de Lampisteria i Electricitat

ANTONI OLIVE

Instal·lacions i reparacions elèctriques :: Llauneria
Col·locació de Vidres de totes menes

Cos del Bou, 9 :: Telèfon 1185 :: TARRAGONA

Si necessiteu articles de ferreteria, fumisteria, quincalla, Maquinària agrícola, estris de cuina, pisa, cristalleria, porcel·lana, fantasies per a presents, joguines, etc. etc., cap establiment més assortit i econòmic que els

Magatzems Tarragona

A. GUIMERA, 9-11

TELEFON, 1827

19 de julio - 1.º de Mayo

Como sabemos muy bien todos los que contemplamos el martirio de nuestra patria, el día 19 de julio unos militares sin el más leve asomo de autoridad moral ni jurídica para inmiscuirse en los asuntos políticos ni sociales del país que tenían el deber de servir, se levantaron en armas para cortar de raíz los grandes males que a su entender iban a asolar España. El golpe les falló en las más importantes capitales: Madrid, Barcelona, Valencia, Bilbao... Pero en otras, por circunstancias que vamos a analizar, sucedió de muy distinto modo. En consecuencia, el 19 de julio el suelo nacional quedó dividido en dos partes: la España leal y la España facciosa. Desde entonces se lucha por el predominio de una de las dos. La guerra como siempre sucede, ha tenido alternativas; ora se ha inclinado a favor nuestro ora a favor de nuestros adversarios. Nosotros los que estamos en la España leal, hemos vivido días de impresionante dramatismo. Conservo clara en mi memoria la impresión recibida cuando los facciosos provistos del más moderno material de guerra, avanzaban sobre Madrid de una manera tan acelerada que parecía pasar por terreno libre de toda resistencia. Debido a una reacción formidable se les pudo detener a las mismas puertas de la capital de España. No voy a referir todos los momentos dramáticos vividos desde que dura esta guerra cruel pues no es este mi propósito. Hasta ahora todas las situaciones delicadas — delicadas por el peligro que encerraban — tanto del frente como de la retaguardia las hemos ido superando, no con mucho margen de ventaja, pero hemos ido saliendo del paso. De todos modos hay que tomar en cuenta que las soluciones de última hora no son las más recomendables, pues si alguna de ellas falla ya no hay apelación posible. Mientras podamos vale más que nos guardemos de jugar la última carta. Y con buena voluntad podemos hacerlo. Que de ahora en adelante no se puede decir ya que el proletario español ha dejado de estar en algún momento a la altura de las circunstancias que esta tremenda convulsión le han depurado.

Primero de Mayo, Fiesta del Trabajo; día simbólico que conmemoran todos los trabajadores del mundo civilizado, sin distinción de matices ni banderas; día de confraternidad proletaria Universal; día henchido de solidaridad humana, día en que se arrinconan las filaciones sociales y políticas para caminar todos juntos, en el bloque compacto, dando vivas a la Unión de Hermanos Proletarios. Recuerdo que el año pasado el grito de U. H. P. era el más popular, era el que con mayor fervor y más veces se pronunciaba. Después, y pre-

cisamente cuando la unión era más necesaria, es decir a partir del 19 de julio, quizá pareció que este grito tenía un sentido demasiado general y se prefirió escoger otras letras del abecedario, en grupos de tres también, de sentido más restringido, pero que por ser de partido o sindical determinada era, y todavía es, más grato al oído de unos cuantos cuyo reducido horizonte social no les permite ver la sublimidad de una verdadera unión del proletariado.

En este Primero de Mayo, Fiesta del Trabajo que celebramos hoy trabajando porque la guerra que sufrimos así lo exige, ¡que bello sería ver surgir de entre todas las banderas antifascistas una que las superase, una que al pasar eclipsara con su potente luz el limitado resplandor de todas las demás! Vivimos unos momentos delicados en que ni en los frentes ni en la retaguardia nuestra situación es lo bastante elagieña para que nos podamos permitir el lujo de malgastar energías en rivalidades intestinas. Esto se ha venido repitiendo centenares de veces sin que las partes interesadas hayan hecho mucho caso, pero creo llegará algún día el momento que se decidan a llevar a cabo una unión real, sincera, única que nos puede dar la victoria. Aunque los órganos periodísticos de las sindicales y partidos políticos aboguen por la unión de todo el proletariado, si después no ponen todos sus medios, no se esfuerzan sin reparar el sacrificio para hacerla una realidad, es como si nada se dijera.

¡Día Primero de Mayo! haz que la luz de tu universalidad vaya a iluminar las obstusas mentes de quienes cren que detrás — o delante — de su partido político, de su sindical, no queda más que el vacío. Haz ver la grandeza de la familia humana para que así queden bien percatados de su insignificancia y se decidan a obrar conjuntamente en defensa de todo el proletariado.

KATIN
C. A. D. C. I.

FARMACIA

J. VIDAL SEGURA

Fermí Galán, 1 :: Tel. 1718

GUARNICIONERIA

DE

JOSEP M.ª SOLÉ

Carrer de la Nao, 9
TARRAGONA

La hora de los Sindicatos

Los momentos álgidos que viven los sindicatos en esta hora histórica, es de un deber elemental encauzarlos por el sendero de la nueva economía, adaptándose en cada momento las características propias de su actividad a las posibilidades económicas, coordinándolas a las necesidades generales de la vida de la nación.

Los sindicatos, como labor primordial deben descongestionar aquellas actividades que por su labor en vez de ser elemento eficiente dentro de la economía, fuera carga y rémora de todo progreso,

encauzándolas allí donde su actividad, diera el rendimiento adecuado y de un valor positivo. Sintetizando, racionalismo del trabajo, para que con arreglo a las actividades de cada uno de los trabajadores, éstos estuvieran en el lugar que les correspondiera en la producción, y esta en lo que conviniere a la vida de los pueblos.

Así pues, si a los sindicatos no se les encauza y educa socialmente en las nuevas necesidades de la vida económica, su labor será tan brillante como se quiera, pero... de escaso valor positivo para los fines de la nueva economía y de la revolución.

POLICARPIO PEREZ

Presidente de la Sección
de Oficios Varios U. G. T.

El 1. de Maig i l'Ensenyament

Des del dia en què caigueren a Xicago els germans proletaris immolats pels buitres capitalistes, fins al Primer de Maig d'enguany, mai l'esdevenidor dels treballadors ha rebut un atac tant directe, tant inhumà, tant decisiu, de part dels paràsits que sempre han viscut a la seva esquena.

Diada del Treball la d'enguany, prenyada de núvols grisos precursors de mal temps, i de vent seré que els empeny coratjosament cap a l'infinit per a donar pas al temps millor. La lluita continua furiosa, camarades. Que cada treballador aprofiti el simbolisme de la jornada per a preguntar-se si durant els ja llargs mesos d'aquesta cruenta guerra, ha complert amb llur deure d'obrer conscient. Que auto-examini la seva actitud i que rectifiqui sense vergonya, si cal. Encara hi som a temps.

Com en tants altres aspectes de la reraguarda, el que ofereix l'Ensenyament a Catalunya no és gaire falaguer. L'impuls inicial comprès dins el flamant nom d'Escola Nova Unificada s'ha anat aduint progressivament fins a esdevenir l'Escola Nova Dividida. Aquelles belles il·lusions d'un dia — unitat d'escoles i unitat dels Treballadors de l'Ensenyament — han passat altra vegada a ésser una aspiració de primer pla. Davant dels interessos de la Cultura Popular i dels inviolables Drets del Nen s'hi han introduït els interessos — ben sovint prou baixos — de fraccions polítiques i sindicals. Heus ací el vergonyós resultat: diversitat d'escoles, diversitat de conceptes educatius, diversitat de tracte, diversitat de sous, lluita descarada o encoberta d'organismes, lluita — no menys perjudicial per l'Ensenyament — de sindicats. Com és possible, en aquestes condicions, desenvolupar una tasca adequada i efectiva tal com creïen assolir per a llurs fills els camarades caiguts per l'ideal? Ah, si poguessin tornar...

No pretenem culpar a ningú de-

terminat. Segui qui sigui, tots tenim el deure ineludible de rectificar i d'emprendre el camí dreturer. Es hora d'acabar amb tanta dualitat de coses; amb tant de confusió i de confusió. La Revolució ben entesa no significa pas fer cada qual el que més li plagui ni culpar sistemàticament la contrarevolució dels demés tot i restant ben emboscats a la reraguarda. Les idees es demostren actuant; no amb demagògia. Es tragicòmica l'actitud d'aquells companys que a sí mateixos es qualifiquen de revolucionaris mentre esperen que els altres defensin llurs postulats al front. La F. E. T. E., que en tot moment ha sabut posar-se a l'altura de les circumstàncies, ha llençat dues consignes prou clares: Unificació i traspàs de l'Ensenyament a Catalunya i no ens interessa el "Front revolucionari del Magisteri" sinó EL MAGISTERI REVOLUCIONARI DEL FRONT.

Que cadascú es responsabilitzi en llur actuació i que aquest Primer de Maig sigui per a tots una fita que senyali rectificacions de procedir. Tots els Treballadors de

l'Ensenyament a complir llur deure, cada qual des del seu lloc. I així, quan en una nova Festa del Treball el sol de la pau sorgeixi novament en la nostra pàtria, la F. E. T. E. podrà dir als homes de demà: Hem complert el nostre deure.

A. TRAVE
del Secretariat de la
F. E. T. E.

Mobles

Radio-Philips : Música
PAU RICOMÀ

Rambla 14 d'Abril, 48

TARRAGONA

VERMUT MONOPOL
CONYAC CATALA

PRIMER DE MAIG

Enguany la festa del proletariat té al nostre país un caire diferent al dels anys anteriors. Els esdeveniments que vivim aconsellen que per primera vegada la celebració de la gran diada, sigui mobilitzant-nos al treball. Ha passat la protesta reial que representava el nostre atur contra l'opressora burgesia. Ja en l'horitzó resplandeix la llum de llibertat que ens guia a la creació de la somniada societat més justa i més humana.

Si des de la implantació de la festa del treball, l'obrer ha mantingut el foc sagrat de la unió, aquest any amb les ferramentes i passant per damunt de la lluita partidista que de manera esboxerada no es detura amb causar víctimes en les rengles obreres, hem de fer que la diada del Primer de Maig ens aplegui germanivament sota la mateixa bandera i sense rancúnies per a batre el feixisme que amb cadenes tiràniques pretén imposar l'esclavatge.

La dependència mercantil, element de classe oprimida i mal compresa ha sentit també el neguit de les reivindicacions precisament per ésser de classe i per tant el seu esperit està al costat dels que lluitin per l'esplendorosa nova vida i celebrerà també la festa d'avui amb la ploma a la mà els uns i darrera el taulell altres amb la conseqüència d'obtenir el reconeixement de llurs drets com n'és mereixedora.

Primer de Maig del 1937. Què el teu record ens acompanyi amb una victòria plena de la guerra de la independència d'Espanya que serà la victòria dels que sofrem.

W. VALLS
President del C.A.D.C.I
U. G. T.

Fabrica de Somiers, Persianes
i Llits combinats

J. Vives Terrades

Carrer de Sant Pere i Estuves, 12

TARRAGONA

KIOSC FLORESVI

Venda i subscripció de tota
classe de diaris i revistes

Rambla del 14 d'Abril **TARRAGONA**

Reportatges de "LLIBERTAT"

Què pensa el poble del primer de Maig....

PER FRANCESC FORTUNY

Diada del Primer de Maig, diada de protesta del proletariat mundial, diada en la qual les multituds obreres sigui quina sigui la seva organització han de segellar amb una abraçada fraternal llur lleial col·laboració en defensa de les llibertats dels homes i dels pobles.

Diada del Primer de Maig, diada de protesta avui. Festa del Primer de Maig demà quan tots els pobles lliures hauran estat redimits del seu esclavatge, festa de sol resplendent, festa de la llibertat!

Avui "LLIBERTAT" ha volgut celebrar la diada amb la aparició d'un número extraordinari, número dedicat al treball i es aquest no podia marcar-li la veu del poble anònim la veu dels homes que lliures de les responsabilitats que comporten les direccions de massa i que mantes vegades per raons de tàctica els és impossible expressar llurs sentiments, expressin un pensament.

Hem escollit els homes a l'atzar, pertanyen a organitzacions diverses, no ens hi hem fixat pas gaire, quan hem fet les preguntes ho hem fet al poble deixem que ell contesti.

JOAN MENASANCH - xòfer (E. R. C.)

La festa del Primer de Maig no la puc considerar tal festa, per ésser més bé, un dia de vaga general, un dia de protesta unànim en con-

tra dels opressors del proletariat. Havent estat aquest dia una data dolorosa per el poble treballador.

LLUIS MARRUGAT - metalúrgic - (Acció Catalana)

Commemorar el Primer de Maig no és possible tota vegada que tal diada representa la unió del treballadors i disortadament per tots, tal unió no existeix, però aprofitem-ho per a marcar la fita de l'harmonia? D'avui en endavant fora rancúnies unim-nos tots i apartem de nosaltres el que intenti separar-nos. Seguint aquesta consigna, i obeint les ordres del Govern i un Govern que mani, la victòria es nostra.

FRANCESC BOVE I CABALLE mercantil (Estat Català).

Crec que enguany el Primer de Maig ha de pendre un caire diferent dels altres anys. Si per la majoria dels treballadors constituint a huir una festa d'esbarjo, imposada per l'antic règim per a desvirtuar el significat espiritual d'aquesta diada, ha arribat ja l'hora de que els treballadors d'Ibèria es donin perfecte compte del vertader significat del primer de maig i, facin de la diada d'avui una manifestació de recolliment i meditació, recordant la gesta magnífica d'aquells treballadors que es digueren Ling, Fischer, Parsons, Engel, i Spies, que amb la immolació de llurs vi-

Per Francesc Fortuny

des joves, posaren la primera pedra de la gran revolució proletària mundial.

Entenc que la millor manera d'honorar la memòria d'aquells màrtirs de la llibertat dels treballadors, tiva, en la efectiva unió de tot el fóra iniciar una nova etapa definitiva, amb l'efectiva unió de tot el sempre més, tot aquest joc d'inicials, causa principal del retardament de la victòria antifeixista.

Caldria doncs, que els treballadors catalans, ens imposéssim aquesta unió per aplastar definitivament els que han oprimint com a treballadora i ens han xexat com a fills d'aquest poble que vol, i serà lliure.

I finalment, hauríem de recordar, avui més que mai, que hi ha un poble germà Euzkadi, que necessita del nostre ajut per a fer front als rabiosos atacs del feixisme internacional, que llença continuament, en forma de metralla, tota la baba del seu odi immens a les llibertats dels pobles i dels homes.

J. M. CABALLE-Palet U. G. T.

Crec que el Primer de Maig s'hauria de prendre d'altre forma que fins ara, Avui s'ha prés com una diada festiva en lloc d'ésser una diada de dol, com realment és.

El Primer de Maig d'enguany les circumstàncies ens obliguen a pendrer la diada tal com deu ésser, no obstant això, debem haver d'inten-

sificar els esforços i procurar que discrepàncies que en aquesta lluita passen a la reraguarda tinguin en aquest dia un acabament que seria l'homenatge més digne que podriem fer als màrtirs de Xicagó.

MARIAN MASVIDAL - obrer mercantil - Socors Roig.

El Primer de Maig tindria de significar per tots els antifeixistes la Diada de la unió de tot el proletariat, deixant de banda les ambicions de partit que tan perjudiquen la causa que tots tenim un deure defensar.

Procurem aquest Primer de Maig reunir els esforços de tota la Catalunya proletària, per oferir-los als nostres germans que defensen la llibertat dels pobles ibèrics.

PAU PALAU - Transports Marítims (C. N. T.)

No es pot passar per alt aquesta data històrica de les lluites del proletariat sense retre un tribut d'admiració als herois màrtirs de Xicagó que l'any 1884, saberen sacrificar-se en gran màxim en defensa de la jornada avui implantada arreu del món de les 8 hores.

Tots els anys el Primer de Maig ha servit per a celebrar mitings, reunions conferències, manifestacions i vagues per a honorar la memòria dels anarquistes que l'any 1887 donaren la seva sang per la causa del proletariat. Però el Primer de Maig que antany era una formidable protesta que feia tronollar la burgesia mundial avui ha degenerat en una ridícula "festa del treball" traduïda amb vetllades i "comilones" excessives. Avui es renoua culte a tot menys a l'origen de la festa.

Primer de Maig data que seguint la trajectòria inicial hauria de servir per a reafirmar els llaços de fraternitat entre treballadors espanyols de totes les tendències i assenyalar la pauta a seguir fins la total extirpació del feixisme que malhauradament vol desfer totes

les reivindicacions guanyades a través de tantes lluites.

UN VELL REPUBLICA

La festa del Primer de Maig és un tòpic massa vell i gastat; la festa del treball serà, quan aquest estigui redimit.

Finalment, hem volgut recollir el pensament d'aquell home del poble que sense pertanyer a cap partit polític, sent les consignes que imposa la hora present, llegim-lo.

En aquest Primer de Maig, UNITAT ha d'ésser la consigna de la classe obrera, per a guanyar la guerra que és guanyar la Revolució.

En l'ordre nacional aquesta UNITAT vol dir enfortiment del "Front Popular" perquè governi amb plena autoritat i UNITAT d'acció de la U. G. T. i la C. N. T. a base de cordialitat i vertadera democràcia sindical.

En l'ordre internacional, unitat d'acció de les internacionals socialistes i Comunista i també de les Sindicals d'Amsterdam, de Moscou i les altres, unitat que s'ha de fer, si cal per damunt dels dirigents que s'hi oposin, es diguin Blum, Adle, Citrine, o com es diguin, per tal que l'ajut a la causa antifeixista espanyola sigui una cosa efectiva i real.

TOTS UNITS, OBRERS NACIONALS I OBRERS ESTRANGERS PER A PODER AIXAFAR EL FEIXISME EN EL SOL D'ESpanya!!

CONYAC CATALA

VERMUT MONOPOL

Indústries Gastronòmiques Col·lectivitzades U. G. T. TARRAGONA C. N. T.

Hotel Europa

Rambla del 14 d'Abril, 60 :: Telèfon, 1200

Hotel Nacional

Rambla de Pau Iglesias, 5 :: Telèfon, 1734

Hotel Internacional

(PROXIMA REOBERTURA)

Joaquim Maurin, 17 :: Telèfon, 1308

Restaurant de l'Estació

Telèfon, 1002

Bar Sans-Sousy

Passeig Pi Margall

La vida ejemplar de Pablo Iglesias el apóstol del obrerismo español

Como nació, vivió y murió, el fundador del Partido Socialista

Recuerdos de Pablo Iglesias

Primero de Mayo! Fecha roja; sigue chorreándole sangre por todos sus costados, pero vivo y firme y dueño cada vez más de su futuro. El presente año agiganta la figura ingente de P. Iglesias; evaquemos con reverencia su sombra en esta fecha conmemorativa, de que fué alma en otros tiempos, y tomémosle como caudillo y guía porque a él y sólo a él se debe la cristalización maravillosa de una idea grande que, al materializarse, al tomar cuerpo de realidad, al cobijarse bajo los pliegues de la bandera del proletariado, levantó las primeras barricadas contra la burguesía (hoy en fascismo disfrazada), enemiga siempre del pueblo...

Pablo Iglesias, el "Abuelo" estará hoy dentro del pecho de los que luchan en las trincheras, de la masa proletaria. Alentará en espíritu, nuestro ejército... y, aproximará la victoria final. Tengamos presente en este Primero de Mayo a quien puso los primeros jalones del socialismo hispano. Su acertada visión y el espíritu revolucionario del Gran Maestro es imposible olvidar en este día: "Vayamos a la formación del ejército revolucionario, —decía— y formado que sea ese ejército; preparadas que se hallen las huestes obreras, cualquier conflicto, de los que necesariamente ha de producir el orden burgués, una guerra, una crisis económica... nos hará conquistar el Poder."

El Ferrol, 18 octubre 1850

Existe, —no habrá sido ahora profanado?— en la bella población del litoral gallego, un bajo relieve en la casa donde nació Iglesias, que dice así la inscripción: "El 18 de octubre de 1850 nació en esta casa don Pablo Iglesias Posse, apóstol y fundador del socialismo en España". Modesto hogar obrero. Su padre, Pedro de la Iglesia Expósito, trabajaba como peón para el Ayuntamiento ferrolano; la madre era buena, fuerte, callada, dulce, laboriosa y conocedora de la difícil y aséptica ciencia de encontrar un bienestar relativo en la escasez y aun en la penuria.

Pocos años después moría su padre, Juana Posse, su madre, cansada de luchar desesperadamente contra la adversidad, adoptó la heroica resolución de trasladarse a Madrid, con sus dos pequeños Pablo y Manuelín, un hermano menor que él, enfermizo que tardó poco en morir también. Fiaba al ir a la entonces Corte de España, en el apoyo de su hermano residente allí. Hicieron el viaje en un carro, pues, no había entonces línea de ferrocarril de Galicia a Madrid. Viaje penoso y largo, que duró varias semanas. Al llegar a Madrid, para colmo de su desgracia, el hermano había fallecido; no obstante, se sobrepuso al nuevo golpe la infeliz mujer, y luego de otras penalidades logró que sus niños fueran admitidos en el Hospicio, en donde murió el hermanito de Pablo.

Frente a la lucha por la vida

Nuestro héroe aprovechó el tiempo en el Hospicio, primero en los estudios y luego cuando ya estaba en condiciones en el aprendizaje de un oficio. Dentro del Asilo

podía elegir entre los de carpintero, cerrajero, sastre, zapatero o impresor. Pablo escogió este último. Despejado, muy reflexivo, observador y capaz de gran potencia de atención, aprendió pronto la caja, que encierra letras, signos y guarismos, y después el mecanismo de la composición y distribución de moldes, y como era laborioso en extremo, en poco tiempo realizó grandes progresos.

El maestro, o sea el regente de la imprenta, era concienzudo y peyorito, pero duro de entraña y malhumorado, esto dió pábulo a las primeras rebeliones del muchacho y ese anhelo de huir, de alcanzar libertad. Y, cierta tarde aprovechando el pretexto de llevar unas pruebas de imprenta, decidióse a marchar para siempre del asilo. Así lo hizo. No volvió más a él...

La tristeza del Hospicio había fortalecido su carácter. Sirvióle para prepararse en los embates de la vida para hacer frente a la lucha por la existencia. Abandonó el establecimiento de caridad con un ansia infinita de justicia, con un deseo nobilísimo de mejorar la condición del paria, con el espíritu despierto por constantes lecturas y con una preparación excelentísima en el oficio de tipógrafo. Su madre se mantenía de lo que le daban por servir y asistir en las casas de los señores, y sintió alegría al ver junto a sí resuelto a ganar, a su buen Paulino, como ella le decía.

La Internacional

Pudo empezar Pablo Iglesias Posse a trabajar en su profesión. Por las noches aunque cansado de la labor cotidiana, encerrábase a leer. Lo leía todo. Devoraba cuantas obras literarias, históricas y de carácter social caían en sus manos.

En 1870 cumplía los veinte años. Entonces se fundó la Internacional. Dominaba en todas partes la reacción y la llamada esplendorosa de libertad, como en 1820, surgía donde menos se la esperaba.

La Junta Revolucionaria Central recibió mensajes de felicitación y simpatía de todos los países, y también les fueron dirigidos a las clases obreras, invitándolas a entrar en la Asociación Internacional de los Trabajadores. Envié uno el Consejo general del organismo, residente en Londres, y otro las Secciones de Ginebra. En el Consejo General estaba Carlos Marx —verdadero creador, aunque no iniciador, de la Internacional—, y en las Secciones de Ginebra estaba Bakunin —verdadero creador, aunque no iniciador, del anarquismo.

Los considerandos que precedían a los Estatutos de la Internacional, redactados por Marx, no eran sino el desarrollo del principio de la lucha de clases. Y, se buscaba la unión de toda la masa obrera para junta abolir toda clase y privilegio.

Por su parte Bakunin, con amigos suyos, por aquellos días de la revolución del 68, había fundado en Suiza una Alianza de la Democracia socialista, cuya aspiración era en síntesis: "En religión, el ateísmo; en política, la anarquía, y en economía, el colectivismo".

A los mensajes —casi ineficaces por no encontrar quien los recibiera— siguió la venida a España de un grande amigo de Bakunin, el diputado italiano José Fanelli, que

—en Madrid primero y en Barcelona después— pudo reunir grupos de amigos e interesarlos en la organización de Secciones de la Internacional y también de núcleos secretos de la Alianza. No se hizo tardar la entrada en la organización de Pablo, como nadie preparado por su áspera vida. Comenzó a descollar muy pronto entre todos sus camaradas. Con Mora y Lorenzo, conductores del naciente movimiento social, Pablo se distinguió por su dinamismo, su gran entusiasmo por la causa del proletariado y por sus dotes de singular organizador. En la Internacional fué elegido secretario de la comarca del Norte.

"La Solidaridad" su primer trabajo periodístico

Aquel año de 1870 fué para Pablo Iglesias también el de su iniciación en la carrera periodística. En las columnas de "La Solidaridad" vió la luz un vibrante trabajo titulado "La Guerra", que firmó con sus iniciales. En el artículo Pablo Iglesias abominó de la tragedia que entonces se libraba entre Francia y Alemania.

Anselmo Lorenzo, por este tiempo, hizo una semblanza de Iglesias, de la que es el párrafo siguiente:

"Era Iglesias joven, entusiasta, vehemente, distinguiéndose por su facilidad de adaptación del pensamiento ajeno más que por la actividad intelectual propia. Puntual y exacto en el cumplimiento de los deberes de su cargo, alentó a todos; buen amigo, sin dar preferencia a ninguno de sus compañeros de Consejo, hizo en éste su aprendizaje de los negocios públicos."

El arte de imprimir, base del partido socialista

Pablo, en unión de Anselmo Lorenzo, en 1871, se opuso a la iniciación de varios tipógrafos de fundar una Sociedad. Fundábase la actitud de Iglesias en que ya existía en la Internacional la sección de tipógrafos. Sin embargo, se fundó la Asociación General del Arte de Imprimir, y al poco tiempo, con motivo de una huelga, Pablo Iglesias ingresó en dicha Asociación, que no tardó en nombrarle su presidente. Tenía entonces el Arte de Imprimir 249 individuos y había en su caja 1.185 pesetas. El Arte de Imprimir fué la base del partido socialista, ya que Iglesias inició una activa propaganda merced a la cual se consiguieron millares de prosélitos...

Y fué en 1879 cuando Pablo Iglesias fundó el partido socialista, con la eficaz colaboración de Jaime Vera, Gómez Latorre, Mora y Mesa, y fué entonces también cuando, a invitación de "Le Socialiste", que se publicaba en París, nació en Madrid "El Socialista", en el que Pablo Iglesias escribió una serie de artículos con la doctrina del partido. Por su temperamento, por su táctica le compararon los críticos a Guesde.

Nace la U. G. T.

El Congreso Nacional del Partido Socialista español se reunió en 1882. En sus sesiones se distinguió Pablo Iglesias por su oratoria convincente y por su adaptación espi-

ritual a las aportaciones de otros congresistas. En aquel Congreso se construyeron los cimientos de la Unión General de Trabajadores. Poco tiempo más tarde los obreros tipógrafos fueron a una huelga y la Directiva de la Asociación del Arte de Imprimir dió con sus huesos en la cárcel.

Concejal y diputado

En 1891 Pablo Iglesias fué candidato a concejal socialista por Madrid con Quejido, Perezagua, Serano y otros, y en 1896, candidato a diputado a Cortes. Pudo ser concejal en 1905 por primera vez y diputado a Cortes, también por primera vez, en 1910. Desde esta época el nombre de Pablo Iglesias ha ido siempre rodeado de una aureola de admiración.

Pablo Iglesias, días antes del golpe de estado de Primo de Rivera

En los primeros días de septiembre de 1923 un ilustre periodista, Juan Guixé, entrevistó a Iglesias, muy enfermo ya. El tema de la entrevista era: "¿Qué piensa usted de la situación de España?" El reportero vió así al líder socialista:

"Pablo Iglesias está sentado en una silla baja, junto al balcón. La hoja de madera le resguarda del sol. Son las cinco de la tarde. Una llama de curiosidad anima su semblante. Su mirada brilla, interroga. Su serenidad nunca ha sido mayor. Se considera muy enfermo, y sinceramente, ante su vivo ademán y su palabra fluida y precisa, trato de alejar sus temores.

—Sí —habla Pablo Iglesias—, cuando tengo un rato tranquilo escribo artículos. Mis amigos, al verme trabajar, me dicen que estoy bien. Su alegría es producto de una falsa confianza. Ya veréis, les digo, como esto se acaba cualquier día. Es que realizo un gran esfuerzo nervioso para caer en seguida en una depresión grande.

—¿Es usted pesimista acerca del presente y porvenir de España? —No; soy optimista, creo que se salvará...

Pablo Iglesias se exalta; su discurso es vigoroso y tajante. Se detiene y me pide terminemos. Habla, sí; pero es a expensas de sus nervios. Se fatiga. A la exaltación momentánea sigue el aplanamiento, la necesidad de reposo y de silencio."

Su muerte

A las seis de la tarde del día 9 de diciembre de 1925 murió Pablo Iglesias en Madrid, a los setenta y cinco años de edad. El entierro se verificó el domingo 13. Asistió a él todo Madrid. Presidieron el duelo Saborit, Besteiro, Largo Caballero, Julio Álvarez del Vayo, Azorín, Fernando de los Ríos, todos ellos y otros que llevan hoy la dirección de España, en los momentos decisivos para aplastar la burguesía, y, traernos la realización del ideal de nuestro héroe.

Detrás de la presidencia, todas las representaciones obreras y más de 250.000 personas.

El desfile duró más de dos horas. Ya en la última morada, Besteiro pronunció una emocionada oración fúnebre. "Hay algo que no depositamos en la tierra —dijo—: lo que él vertió generosamente sobre las multitudes y a todos nos pertenece..."

Lo que él vertió generosamente sobre las multitudes no quedó en la tierra del cementerio aquel día, domingo de diciembre de 1925. El espíritu de Pablo ha quedado en todos los espíritus del proletariado.

He ahí, a grandes rasgos, el perfil biográfico, resumido, sacado de un Maroto, y más o menos lo que de él dice un Criado y Romero, y todos cuantos han querido estudiar al Luchador que, batallando por la emancipación de los oprimidos, fué perseguido y huésped de cárceles.

De este Primero de Mayo con el molde que a la vista tenemos, procuremos se destaque un sincero anhelo de unidad como homenaje póstumo al Apóstol. Los no convencidos, los vacilantes, los temporizadores, los blanquistas incluso (emboscados), que no estorben la labor de los demás; que se aparten. Nosotros no debemos aspirar a "morir matando", como recurso supremo y desesperado. Queremos vivir y vencer.

Moriremos si es preciso: en la pelea es inevitable que unos caigan. Pero hay que vencer y venceremos; ya no volverá —(recuerdo otras palabras de nuestro inmortal) — aquella época en que los dueños del Poder eran los que manejan el sable".

E. PERERA

miembro de la U. G. T.
(Sección de Banca y Bolsa)

Tarragona, 30 de abril de 1937.

Tarragonins! Anuncieu a "LLIBERTAT"! A l'ensem que hi guanyeu materialment amb la venda, contribuïu a la tasca lloable que ve desenvolupant el nostre periòdic!

GREMI DE CONFITERS

TARRAGONA

MAGATZEMS

LAS BALEARES

Rambla 14 d'Abril, 47

Grans Novetats per la temporada d'estiu

En sabates per platja, camp i carrer

En camises i camisetes extensíssim assortit

En articles per platja i camp, variadíssims models

TARRAGONA

::: :::

Telèfon 1383

PRIMER DE MAIG

**Per Catalunya, per la República, per la Llibertat.
Proletaris, antifeixistes tots, UNIM-NOS**

El nostre interès suprem:

Guanyar la guerra

Primer de Maig del 1937. I continua la guerra amb més fúria que mai. I la bèstia feixista encara no ha estat vençuda. I la nostra reraguarda encara no s'ha donat compte que tenim la guerra més crudel del nostre temps. Guerra, sense quartel, guerra de vida o mort.

I la guerra només la podem guanyar quan ens convenim que és necessari abandonar tot el que pugui produir a la reraguarda altre dolor que no sigui el natural que la guerra comporta. Però no anem a plantejar-hi conflictes, no anem a produir-li discòrdies. No volem imposar la nostra voluntat o la de la nostra organització per altres mitjans que per la convicció o per la raó, deixem-nos d'imposar-la per mitjà de la violència. Poble desmoralitzat — i les coaccions desmoralitzen per quan no se sap mai sobre qui recauran, — és poble perdut. No fem possible que aquesta desmoralització pugui apoderar-se de la nostra reraguarda. Impedim-ho amb tots els recursos al nostre abast.

I la guerra la guanyarem únicament d'aquesta manera. Treballant, produint, per la guerra. Deixem els altres problemes per quan les necessitats de la guerra no ens apremin. Però mentre els lluitadors estan a l'avantguarda exposant cada dia la seva vida i regalant la seva sang generosa contra la bèstia feixista, no podem mirar impassibles, que a la reraguarda en nom d'un interès de proselitisme o de facció, es faci tot el contrari per a obtenir el triomf: que és dividir-la, escindir-la en dos camps, els que volen guanyar la guerra si guai com sigui, i els que únicament els importa el seu profit propi.

Que aquest Primer de Maig del 1937, sigui l'inici d'una nova època, i el començament de la rectificació de la línia de conducta de la reraguarda que possibiliti el triomf.

La diada del 1.er de Maig

Tots els treballadors de la terra, de l'un a l'altre confí, esperem cada any, amb el més viu anheli, la diada del Primer de Maig, símbol de redempció de la classe oprimida i vexada pel capitalisme i la burgesia que la consideraven com una eina més de la fàbrica, del taller, o del camp.

A despit de tot això, el proletariat universal instituí la festa del Primer de Maig, que ràpidament anà arrelant a tots els països, i aprofità aquesta diada per a formular les seves reivindicacions de classe més indispensables; augment de salaris, rebaixa de jornada, concessió de retir per la vellesa, indemnitzacions per accidents, etc., etc.

Quantes vegades, però, les grans manifestacions obreres del Primer de Maig foren ofegades per la força pública, al servei de totes les oligarquies, i els carrers de les ciutats més populoses del món foren regades amb la sang generosa dels obrers, que la donaven contents pel benestar dels seus germans de classe!

Pel que toca al nostre país, és dolorós constatar que, en els temps vergonyosos de la monarquia, sempre anàrem de remolc — en qüestió de millores — del que feien altres països, però amb un considerable retard.

I, cosa extraordinària, en aquest sentit, el partit conservador anà més lluny que el partit liberal.

Vingué la República l'any 1931 i els seus dirigents, massa bons o massa cànids, deixaren en els llocs de comandament la mateixa gent que havia entorpit la marxa ascendent del nostre poble i aquella errada la paguem avui amb els rius de sang que vessen els nostres germans i els nostres fills i que reguen les terres d'Ibèria en una guerra que no és guerra civil, perquè la pàtria nostra ha estat envaïda per exèrcits estrangers que, al servei del traïdor, volen tornar als humils temps de Ferran VII amb tota la seva cort dels miracles.

Es per aquesta raó que la nostra Festa del Treball, la nostra diada del Primer de Maig, enguany hem de celebrar-la treballant sense descans i amb més entusiasme que mai, els dels fronts de combat lluitant coratjosament i a mort contra els invasors i contra els traïdors; els de la reraguarda treballant sense treva per la unitat del proletariat, per l'enfortiment del Govern legítim i per a que no manquin als fronts les provisions de boca i guerra que han de fer els nostres soldats vencedors i imbatuts.

Sols així els nostres fills podran tenir un viure feliç.

RAMON BORONAT I PONTONS

1.er de Maig

En commemorar el Primer de Maig, no podem apartar del nostre pensament la tragèdia d'Euzkadi, i en el nostre interior ens atormenta la idea de creure que potser és degut a la desunió dels treballadors, el que més hagi facilitat als exèrcits d'Hitler la perpetració del seu crim.

Sí, la desunió dels treballadors és un fet evident, i ens dol que sigui justament en una data com la d'avui quan sentim la necessitat de confessar-ho.

Les lluites entre els obrers per imposar les teories dels seus sobre els altres, perjudiquen i amenacen, com varem dir en una altra ocasió, el resultat de la lluita que tot el poble antifeixista està sostenint.

La rivalitat existent ens perjudica a tots. Priva d'una unitat d'acció, d'una obra de Govern eficient, i debilita i deprimeix la moral del poble que fastigueja de tanta política i tanta lluita interior, pensa ja amb solucions heròiques per acabar d'una vegada amb les baralles i guanyar definitivament la guerra.

Cal que els directius de les organitzacions obreres pensin avui més que mai en posar fi a aquest estat de coses, rectificant les seves actuacions, pensant que si hi va haver homes que varen donar generosament la seva sang per millorar les condicions de treball imposades pel gran capitalisme, és intolerable avui sostenir lluites que no van contra l'enemic comú.

Els màrtirs de Xicago van morir lluitant contra el capitalisme. Avui molts obrers perden la vida i no és pas lluitant contra el capital.

Això a més de criminal és vergonyós per qui ho comporta i ho tolera.

Cal acabar-ho i els obrers ho aconseguiran si renuncien a les violències i es proposen donar compliment al clam del Mestre: Proletaris de tots els països: Uniu-vos.

Joaquim Fort i Gibert

La nostra aviació enfonsa un vaixell pirata

Quan es trobava a cinc milles de Santander un vaixell anglès que es dirigia a Bilbao, ha estat agredit pels vaixells de guerra insurrectes "Velasco" i "Espanya", per tal de dificultar-li la seva marxa. El "Velasco" li ha disparat 12 canonades, afortunadament sense tocar-lo.

Avisada deseguida l'aviació republicana, aquesta ha sortit en persecució dels vaixells feixistes, al mateix temps que les bateries de la costa funcionaven. L'aviació republicana ha localitzat ràpidament als esmentats vaixells i ha llençat moltes bombes damunt d'ells.

Els nostres aviadors han bombardejat amb forta precisió a l'"Espanya", deixant caure algunes bombes damunt d'ell, tocant-lo a la popa i esfontant-se mitja hora després.

IMPRESSIONS

La sang dels explotats

Sobre la sang d'uns obrers que varen rebellar-se en contra de l'explotació capitalista d'una classe privilegiada, s'ha bastit una data històrica d'una solemnitat inigualable arreu del món.

Sobre la primera manifestació col·lectiva de protesta en contra dels mercaders de carn humana, sorgí una fita immortal guiatge etern del proletariat vers el camí d'unes reivindicacions socials cada dia més punyents, més imperioses.

A Xicago caigueren a l'empedrat dels carrers uns explotats. Aquesta sang i des de l'any 1892 ha estat la causa de la celebració universal del dia Primer de Maig.

El record d'aquesta diada ha aconseguit cada any noves conquestes i altres tantes posicions del proletariat mundial per sobre de les cobejances i maquinacions de la gran Banca, del clergat inquisitorial, latifundistes i altres herbes de la conxorxa reaccionària internacional.

Ha corregut el temps. Vagues, repressions, empresonaments, assassinats en massa de camperols i obrers industrials, llei de fugues, triomfs parcials de la democràcia, canvis de règims despotes a règims moderats, més vagues, més repressions, guerres criminals en contra dels pobles febles, xocs sagnants al centre d'Europa, més guerres de dominació, i a Espanya també 6 d'octubre, 16 de juliol... Primer de Maig del 1937.

Primer de Maig del 1937. Tenim al terreny ibèric un duel a mort amb el feixisme europeu. No cal insistir en la importància d'aquesta guerra. No cal tampoc repetir que vol dir la victòria nostra i que voldria dir la desfeta dels nostres exèrcits. Tot s'ha dit. Ningú pot donar l'excusa ni el pretext del desconecement dels perills d'aquesta bàrbara agressió al poble espanyol.

Per la nostra reraguarda però sembla que hi ha algun engranatge que no rulla bé; enmig de combats definitius precursors d'una probable victòria republicana, hi ha encara desori, s'hi mou encara el verí de la discòrdia interna.

No, germans, no és aquest el camí! Aturem els nostres propòsits partidistes i realitzem la unió sense discutir-la, ni propagar-la estèrilment.

El millor homenatge que farem a la sang ardent encara de Xicago, és aconseguir la nostra pròpia intel·ligència lleial, desinteressada.

Hi ha avui a Espanya dues sindicals. No volem fer ni un comentari més.

Des de "LLIBERTAT" diem als companys de la Unió General de Treballadors i als camarades de la Confederació Nacional del Treball:

"Si estimeu la revolució acabeu la guerra sorgida al si de les vostres organitzacions, i fem-la tots aplegats als fronts de lluita.

Els primers explotats caiguts a Xicago des de les seves tombes us agrairan aquesta actitud!"

CRIT

Una data simbòlica

El Proletariat Internacional recorda sempre amb exemplaritat, la data funesta del crim comés a Xicago contra uns homes idealistes.

Els homes lliures, emancipats i democràtics, sempre hem estat identificats amb les organitzacions de classe, per a gaudir una Justícia Social més humana i més equitativa.

Per això avui que el nostre Poble viu moments d'angoixa per a poder transformar l'estructuració Política i Social que ens adogallava, es fa convenient la UNIO de tots els antifeixistes, la unió de tots els obrers, que "treballem", de tots els homes honrats, austers i seriosos, que sabem compartir una responsabilitat de tots els sectors polítics i socials, i que lluitem per una causa comú, doncs seria suïcida en aquests moments perdre energies per assumptes interns d'organització, quan l'enemic ens està matant sense distinció d'ideologia.

Fem tots, doncs, esforços sobrehumans per a destruir el feixisme, ja que ens restarà temps per saber quina modalitat i organització vol el Poble.

JOAN RODRIGUEZ